

رابطه بین امنیت تصرف و کیفیت مسکن در سکونتگاه غیررسمی اسلام آباد شهر تهران*

دکتر هاشم داداش پور**، بهرام علیزاده***

تاریخ دریافت مقاله: ۸۹/۵/۲۰

تاریخ پذیرش نهایی: ۸۹/۱۰/۱۳

چکیده

در سال‌های اخیر، غیررسمی شدن مسکن شهری و ناامنی مالکیت توجه بسیاری از سازمان‌های جهانی را به خود جلب کرده و منجر به ایجاد مطالعات و جریان‌های فکری جدیدی در زمینه ارتقاء امنیت تصرف شده است. در اغلب این مطالعات، بهبود امنیت تصرف زمین برای ارتقاء شرایط زندگی خانوارها ضروری قلمداد شده است. در حال حاضر امنیت تصرف از مفهوم قانونی اولیه خود فاصله گرفته و وارد بحث‌های اجتماعی و روانشناسی شده است. براساس این رویکرد، سه عامل احتمال تخلیه، ترس از تخلیه و نبود شبکه‌های حمایتی متغیرهای اصلی تحقیق را تشکیل دادند. ضمن اینکه برای بررسی کیفیت مسکن سه شاخص کالبدی مساحت زیربنا، نوع مصالح و پوشش سقف مورد توجه قرار گرفت. روش تحقیق حاضر از نوع پیمایشی بوده و از ابزار پرسشنامه برای جمع‌آوری داده‌ها استفاده شد. نتایج تحقیق نشان می‌دهد بین امنیت تصرف و کیفیت مسکن رابطه مستقیم و مثبتی وجود دارد و عامل فقدان شبکه‌های حمایتی از عوامل اصلی در کاهش امنیت تصرف می‌باشد.

واژه‌های کلیدی

اسکان غیررسمی، امنیت تصرف زمین، امنیت تصرف ادراکی، کیفیت مسکن، محله اسلام آباد، کلانشهر تهران

* این مقاله برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد شهرسازی با عنوان " بررسی و تحلیل نقش امنیت تصرف زمین در ساماندهی سکونتگاه‌های غیررسمی: نمونه موردی محله اسلام آباد کلان شهر تهران است که به راهنمایی دکتر هاشم داداش پور و مشاوره دکتر مجتبی رفیعیان و با حمایت مالی مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران در دانشگاه تربیت مدرس تهران انجام یافته است.

** استادیار برنامه ریزی شهری و منطقه‌ای تهران، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده هنر، گروه برنامه ریزی شهری و منطقه‌ای

E-mail: h-dadashpoor@modares.ac.ir

*** کارشناس ارشد شهرسازی

E-mail: b.alizadeh@modares.ac.ir